

Täysistunto

Keskiviikko 17.12.2025 klo 10.00—19.25

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vankeuslain, tutkintavankeuslain ja puolustustilalain 9 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 53/2025 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 14/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Eerola on poissa. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.05 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Kun puhumme vankeuslain, tutkintavankeuslain ja puolustustilalain muutoksista, puhumme pohjimmiltaan Suomen sisäisestä turvallisuudesta, siitä, että tässä maassa valta ei ole rikollisilla vaan oikeusvaltiolla. Tällä esityksellä halutaan vahvistaa rakenteita, joilla estämme rikollisten vaikutusvallan ulottumisen vankiloista yhteiskuntaan ja varmistamme, että vankilat ovat paikkoja, joissa rikollisuus ei jatku vaan joissa sen katkaiseminen mahdollistuu.

Arvoisa puhemies! Avolaitoksen sijoittamisen perusteiden täsmentäminen on välttämätöntä, sillä avolaitos on luottamuksen varaan rakennettu osa järjestelmää. Jotta avolaitos pysyy turvallisena paikkana, on oikein arvioida entistä tarkemmin vangin rikollisuuden laatua, vaarallisuutta ja riskiä jatkaa rikollista toimintaa. Tämä ei ole ketään syrjivää kategorisointia, sillä valiokunta on aivan oikein korostanut tapauskohtaista harkintaa. Myös varmuusosastoihin liittyvän sääntelyn päivittäminen vastaamaan nykypäivän rikollisuuden muotoja, kuten jengien johtamista, painostusta ja huumekauppaa vankilan sisältä, on turvallisemman arjen puolesta tehtäviä linjauksia. Varmuusosasto on turvaamistoimi, ei rangaistus. Kannatan tätä esitystä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

18.07 **Merja Rasinkangas ps:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys vankeuslain, tutkintavankeuslain ja puolustustilalain muuttamisesta tähtää oikeusjärjestelmän tehostamiseen, oikeudenmukaisuuteen ja vankilaturvallisuuden parantamiseen.

Avolaitoksista tehdään vuosittain reilut 500 siirtoa suljettuihin vankiloihin ehtojen rikkomisen vuoksi. Avolaitossijoituksen edellytyksiä tarkennetaan niin, että rikoksen laatu ja vangin vaarallisuus painavat aiempaa enemmän, jotta rikosten jatkamisen riski ja turvallisuushkat voidaan ehkäistä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2025 vp

Varmuusosastojen sääntelyä uudistetaan. Ne määritellään jatkossa järjestyssäännöissä, ja ne toimivat turvaamistoimina korkean riskin vangeille. Valvonta on tiukkaa, vaaralliset esineet poistettu ja omien vaatteiden käyttö kielletty jengisymboliikan ehkäisemiseksi. Tavoitteena on estää rikollisuuden jatkaminen ja puuttua järjestäytyneeseen rikollisuuteen jo varhain. Tutkintavangit voidaan jatkossa sijoittaa varmuusosastolle, mikä mahdollistaa nopeamman puuttumisen, jos he vaarantavat turvallisuutta tai jatkavat rikollista toimintaa.

Viestinnän valvontaa tehostetaan. Puhelujen kuuntelupäätökset tehdään kahdeksi viikoksi, ja tapaamiskeskusteluja voidaan kuunnella ja tallentaa.

Avolaitossijoitus harkitaan jatkossakin tapauskohtaisesti, ja siinä tulee olla tarvittavan tiukka.

Arvoisa puhemies! Tavoitteena on kokonaisuutena vahvistaa vankilaturvallisuutta ja vaikeuttaa rikollista toimintaa vankilasta käsin. Kiitos oikeusministeri Leena Merelle tämän hyvän esityksen edistämisestä. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 53/2025 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.